

Sygn. akt I Ns 1053/14

POSTANOWIENIE

Dnia 04 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Kawecki

Protokolant: Joanna Antoniszyn

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2015 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. P.**

przy uczestnictwie **J. P.**

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a:

I/ ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni M. P. i uczestnika postępowania J. P. wchodzi następujące przedmioty majątkowe:

1) prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku numer (...) przy ulicy (...) w D., o powierzchni użytkowej 59 m², wraz z udziałem w 29 % we wspólnych częściach budynku i w prawie użytkowania wieczystego terenu, objętych księgą wieczystą KW (...), dla której to nieruchomości lokalowej Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...),

o wartości 89 000 zł,

2) suma pieniężna uzyskana ze złomowania samochodu osobowego marki (...), rok produkcji 1986, numer rejestracyjny (...), w wysokości 400 zł,

o ogólnej wartości 89 400 zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta złotych);

II/ dokonać podziału majątku wspólnego opisanego w punkcie I postanowienia w ten sposób, że prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku numer (...) przy ulicy (...) w D., o powierzchni użytkowej 59 m², wraz z udziałem w 29 % we wspólnych częściach budynku i w prawie użytkowania wieczystego terenu, objętych księgą wieczystą KW (...), dla której to nieruchomości lokalowej Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), o wartości 89 000 zł, oraz sumę pieniężną uzyskaną ze złomowania samochodu osobowego marki (...), rok produkcji 1986, numer rejestracyjny (...), w wysokości 400 zł, o ogólnej wartości 89 400 zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta złotych), przyznać uczestnikowi postępowania J. P.;

III/ zasądzić od uczestnika postępowania J. P. na rzecz wnioskodawczyni M. P. kwotę **44 700 zł** (czterdzieści cztery tysiące siedemset złotych) tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym, płatną w terminie 3 (trzech) miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w płatności;

IV/ zasądzić od wnioskodawczyni M. P. na rzecz uczestnika postępowania J. P. kwotę **3 615,85 zł** tytułem zwrotu połowy wydatków poniesionych z majątku osobistego uczestnika na majątek wspólny oraz tytułem spłaconego długu wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej, płatną w terminie 3 (trzech) miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi na wypadek opóźnienia w płatności;

V/ oddalić wniosek uczestnika postępowania o zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania;

VI/ nakazać uczestnikowi postępowania J. P. uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę **1 090,99 zł** tytułem części kosztów sądowych, od uiszczenia których wnioskodawczyni została zwolniona;

VII/ przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie na rzecz adwokata K. B.(...)(...) D.kwotę **2 952 zł** tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu.

Sygn. akt **INs 1053/14**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. P. wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego jej i uczestnika postępowania J. P. wchodzi następujące przedmioty majątkowe: lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, położony

w D. przy ul. (...), składający się z 4 pokoi, kuchni, przedpokoju

i łazienki o łącznej powierzchni 59 m², dla którego Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą nr (...), o wartości 120 000 zł, a także wyposażenie tego mieszkania o łącznej wartości 10 000 zł. Następnie zaś wniosła o dokonanie podziału tego majątku wspólnego w następujący sposób:

a) przez przyznanie na wyłączną własność uczestnika postępowania powyższego lokalu mieszkalnego z jednoczesnym zasądzeniem od niego na jej rzecz kwoty 60 000 zł tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia uprawomocnienia się postanowienia w niniejszej sprawie;

b) przez przyznanie na jej rzecz części ruchomości (mikrofalówka, maszyna do szycia, pralka automatyczna, robot kuchenny, 6 kieliszków kryształowych małych wąskich ściętych,

6 kieliszków kryształowych na wysokiej podstawie, 6 filiżanek kryształowych z talerzykami, 6 szklanek przypalanych, komplet szklanek z podstawkami i dzbanem), o łącznej wartości

5 000 zł;

c) przez przyznanie na rzecz uczestnika postępowania wszystkich pozostałych ruchomości stanowiących wyposażenie mieszkania, o łącznej wartości 5 000 zł.

W uzasadnieniu wniosku podała, że prawomocnym wyrokiem z dnia 21 marca

2011 r. w sprawie o sygn. akt I C 1382/10 Sąd Okręgowy w Świdnicy rozwiązał małżeństwo jej i uczestnika postępowania zawarte w dniu 24 grudnia 1976 r. W skład ich majątku wspólnego wchodzi natomiast przedmioty wymienione we wniosku. Wszystkie zaś ruchomości znajdują się w przedmiotowym mieszkaniu, które zajmuje wyłącznie uczestnik postępowania. Ona bowiem od kilku lat mieszka u swojej matki A. R.

w D. przy ul. (...) i nie korzysta w żaden sposób zarówno ze wspólnego mieszkania, jak i jego wyposażenia. Od orzeczenia rozvodu wielokrotnie zwracała się do uczestnika postępowania z propozycją ugodowego podziału majątku wspólnego. Pomimo dokonanych ustaleń w powyższym zakresie (m.in. sprzedaż mieszkania

i podział uzyskanej ceny) uczestnik postępowania nie podejmował żadnych konkretnych działań zmierzających do ich realizacji. W związku z powyższym podejrzewa, iż składane przez uczestnika deklaracje dotyczące ugodowego podziału

majątku miały jedynie na celu zbycie jej przez uczestnika postępowania. Dlatego wnosi o dokonanie podziału majątku wspólnego w sposób wskazany we wniosku. Z uwagi na okoliczność korzystania przez uczestnika z lokalu mieszkalnego zasadne jest przyznanie tego składnika majątku wspólnego jemu, z jednoczesnym zasądzeniem na jej rzecz kwoty 60 000 zł. Jednocześnie wnioskodawczyni oświadczyła, iż znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej i uzyskane

z tytułu podziału majątku wspólnego pieniądze chce przeznaczyć na zakup mieszkania, albowiem dalsze zamieszkiwanie z jej matką jest znacznie utrudnione. W powyższych okolicznościach nie wyraża też zgody na rozłożenie uczestnikowi postępowania zasądzonej spłaty na raty i wnosi o jej zasądzenie jednorazowo w całości, wskazując, iż ewentualną spłatę (w przypadku braku środków) uczestnik może sfinansować za pomocą pożyczki hipotecznej. W przypadku zaś niewyrażenia przez uczestnika postępowania zgody na otrzymanie przedmiotowego lokalu mieszkalnego, wnosi o jego sprzedaż i dokonanie podziału uzyskanej ceny pomiędzy byłych małżonków. Podała też, że nie posiada żadnych oszczędności i nie jest w stanie spłacać uczestnika postępowania nawet w najmniejszym zakresie z tytułu podziału majątku wspólnego. Wskazała także, iż proponuje ugodowy sposób podziału wymienionych we wniosku ruchomości, w wyniku którego zostałyby jej przyznane rzeczy o łącznej wartości 5 000 zł. Dodatkowo podała, że jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku i znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Nie posiada żadnych oszczędności.

W lokalu, w którym zamieszkuje, mieszka również R. W., dla którego jej matka pełniła funkcję rodziny zastępczej. Nie posiada on stałego zatrudnienia i podejmuje jedynie prace dorywcze. Wszystkie wyżej wymienione osoby prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, którego głównym dochodem jest emerytura otrzymywana przez A. R.

w kwocie 1 300,48 zł. Z uwagi na problemy zdrowotne, ma dodatkowo ograniczone możliwości podjęcia pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na wniosek, w piśmie przygotowawczym z dnia 22 grudnia 2014 r., uczestnik postępowania poinformował Sąd, iż wspólnie z wnioskodawczynią wyrażają wolę ograniczenia podziału majątku jedynie do nieruchomości i rozliczeń z nią związanych. Dokonaliby więc dobrowolnego podziału ruchomości i w ten sposób ograniczyliby postępowanie. W kwestii zaś nieruchomości wskazał, że każde z byłych małżonków pozostało przy swojej wycenie tego składnika majątku. Wniósł jednocześnie, by na tym etapie postępowania nie obciążać go zaliczką na biegłego, który będzie miał ustalić rzeczywistą wartość nieruchomości, z powodu jego trudnej sytuacji materialnej. Wskazał, że biegły przy szacowaniu wartości nieruchomości powinien wziąć pod uwagę jej zły stan techniczny. Wyraża się to między innymi w konieczności remontu dachu, co do którego uchwałę nr 2/2014 podjęła już wspólnota mieszkaniowa. Koszt tego remontu wyniesie łącznie 22 000 zł, a udział w tych wydatkach jego i wnioskodawczyni to 6 633,96 zł. Równocześnie wniósł

o rozliczenie w trakcie niniejszego postępowania kwoty nakładów, które poniósł z majątku osobistego na ten składnik majątkowy. Na kwotę tę, która w sumie wynosi 8 048,71 zł, składają się:

a) rozliczenie kosztów i zaliczek na nieruchomość za okresy I-XII 2011 - 817,84 zł, I-XII 2012 r. - 3 600,25 zł (częściowy remont dachu i remont instalacji elektrycznej), I-XII 2013 r.

- 534,07 zł, I-X 2014 r. - 325,25 zł, razem 5 277,71 zł;

b) spłata kredytu, który uczestnicy pobrali na podstawie umowy o kredyt obrotowy nr 202

- (...) z 19.07.1999 r., a po rozwodzie zapłacił on 3 raty po 400 zł, razem 1 200 zł;

c) kwota 1 292 zł, za którą dnia 10.10.2012 r. zakupił on do mieszkania nowy kocioł c.o.;

d) kwota 279 zł tytułem podatku od nieruchomości, którą za okres 2011-2014 zapłacił on.

Wniósł, by sumę 8 048,71 zł rozliczyć jako jego nakład na majątek wspólny. Wniósł też

o przyznanie jemu prawa do nieruchomości, ze splatą na rzecz wnioskodawczyni, po ustaleniu wartości przez biegłego i uwzględnieniu powyższych nakładów.

Na rozprawie w dniu 11 lutego 2015 r. pełnomocnik wnioskodawczyni oświadczył, że wnioskodawczyni podtrzymuje wolę ugodowego załatwienia sprawy w części dotyczącej ruchomości wskazanych we wniosku. Odnosząc się do pisma uczestnika postępowania z dnia 22 grudnia 2014 r. oświadczył, że raty pożyczki w kwocie 400 zł wpłacone w dniach

22 marca 2011 r. i 08 kwietnia 2011 r. nie podlegają rozliczeniu jako spłaceniu przez uczestnika postępowania długu wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej, albowiem wyrok rozwodowy uprawomocnił się w dniu 12 kwietnia 2011 r. Uwaga ta odnosi się również do raty podatku od nieruchomości w kwocie 17 zł, która została zapłacona w dniu 15 marca 2011 r. Co do zaś rachunku z dnia 10 października 2012 r. dotyczącego zakupu kotła c.o., to podniósł, że wnioskodawczyni nie miała wiedzy, iż taki zakup został dokonany przez uczestnika postępowania. Dodatkowo wskazał, że w czasie trwania małżeństwa w przedmiotowym lokalu mieszkalnym znajdowały się dwa piece, tj. kocioł c.o. i piec dwufunkcyjny gazowy, wnioskodawczyni nie ma zaś żadnej wiedzy, co się stało z tymi piecami. Odnosząc się z kolei do dalszych dokumentów przedstawionych na okoliczność kosztów poniesionych na nieruchomość wspólną za lata 2011-2014 wskazuje, że dokumenty te nie są w sposób jednoznaczny czytelne co do poniesionych przez uczestnika postępowania zaliczek na przedmiotowy lokal, to jest nie wskazują one, czy są zaliczki te faktycznie zostały uiszczone przez uczestnika, niezależnie od tego, iż zaliczki za rok 2011 obejmują okres od stycznia 2011 r., a wyrok rozwodowy uprawomocnił się 12 kwietnia 2011 r. Wniósł

o dopuszczenie dowodu z dokumentów dotyczących poniesionych przez wnioskodawczynię kosztów wykreślenia hipotek z księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości wspólnej w łącznej kwocie 530 zł już po ustaniu wspólności ustawowej. Podtrzymał dotychczasowe stanowisko co podziału nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego, wskazując, iż zdaniem wnioskodawczyni wartość tej nieruchomości wynosi kwotę 120 000 zł. Z uwagi zaś na sytuację osobistą i majątkową wnioskodawczyni, wnosiłaby ona o zasądzenie należnej jej splaty jednorazowo, a nie w ratach, albowiem nie ma ona obecnie gdzie mieszkać, a za zasądzoną kwotę splaty chciałaby nabyć inny lokal mieszkalny.

Pełnomocnik uczestnika postępowania natomiast oświadczył, że uczestnik jest gotów przejąć przedmiotową nieruchomość po ustaleniu jej rzeczywistej wartości. Co się tyczy

z kolei ruchomości, to wskazał, że wnioskodawczyni i uczestnik postępowania skłonni są ograniczyć sądowy podział majątku o te ruchomości i dokonać ich podziału w drodze ugody pozasądowej. Kwestię zaś nakładów poniesionych na nieruchomość, zwłaszcza w tej części,

o której mówił pełnomocnik wnioskodawczyni, pozostawił do oceny Sądu, wskazując, że uczestnik jest gotów zweryfikować kwotę żadaną z tego tytułu z uwagi na datę uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Gdy idzie o dokumenty przedstawione przez wnioskodawczynię, potwierdzające poniesienie przez nią opłat na wykreślenie hipotek, to podniósł, że hipoteki te zostały ustanowione w związku z pobraniem kredytów przez samą wnioskodawczynię. Zdaniem uczestnika kwota z tego tytułu nie powinna być ujmowana przy rozliczaniu nakładów.

Pełnomocnik wnioskodawczyni podniósł też, iż według wiedzy wnioskodawczyni na dzień orzeczenia rozvodu uczestnik postępowania był właścicielem samochodu, który winien być uwzględniony przy podziale majątku wspólnego. W związku z tym wniósł o zwrócenie się do (...) D.o informację, czy w roku 2010 i 2011 uczestnik postępowania był właścicielem samochodu, przy czym podaje, że według wiedzy wnioskodawczyni był to pojazd marki (...). Uczestnik postępowania oświadczył w związku z tym, że nigdy nie był właścicielem m., miał jedynie starego p., którego oddał do złomowania.

W piśmie przygotowawczym z dnia 24 lutego 2015 r. pełnomocnik uczestnika postępowania oświadczył, że byli małżonkowie dokonali podziału ruchomości (z których część pozostała jeszcze w miejscu zamieszkania J. P. i będzie zabrana przez M. P. w innym czasie). Wskazał, że w kwestii nakładów opisanych

w piśmie uczestnika z 22.12.2014 r. podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko.

Przedstawił też dokumenty dotyczące złomowania za kwotę 400 zł samochodu marki (...).

Po wydaniu opinii przez biegłą z zakresu szacowania nieruchomości, w piśmie przygotowawczym z dnia 01 lipca 2015 r., pełnomocnik uczestnika postępowania wskazał, że uczestnik generalnie nie kwestionuje tej opinii. Zgłasza jedynie zastrzeżenie co do kwestii wartości dachu, co do którego kosztów remontu zarządcy nieruchomości dwaj wykonawcy przedstawili oferty w zakresie „Wymiana pokrycia dachu z dachówki ceramicznej karpieńki budynku przy ul. (...) w D.”. Jedna z tych ofert opiewa na 29 154 zł, druga zaś na 22 000 zł. Uczestnik uważa więc, że wartości te powinny wpłynąć na wycenę nieruchomości przez biegłą. Wniósł, by biegła wypowiedziała się w przedmiotowym zakresie podczas przesłuchania przed Sądem, ewentualnie w uzupełniającym pisemnym oświadczeniu.

Na rozprawie w dniu 14 września 2015 r. pełnomocnik wnioskodawczynie natomiast oświadczył, że nie kwestionuje opinii biegłej. Dodatkowo oświadczył, że wnioskodawczynie

i uczestnik postępowania doszli do porozumienia co do ugodowego załatwienia sprawy odnośnie ruchomości, które ostatecznie zostały przyznane uczestnikowi postępowania ze spłatą na rzecz wnioskodawczynie w wysokości 2 000 zł.

Na rozprawie w dniu 21 grudnia 2015 r. pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł

o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia (...) Sp. z o.o. w D. z dnia 3 grudnia 2015 r. na okoliczność kwoty nadpłaty, jaka widniała na koncie funduszu remontowego przedmiotowego lokalu mieszkalnego na dzień 31 grudnia 2010 r. Jednocześnie oświadcza, że wnioskodawczynie zwracała się o uzyskanie zaświadczenia określającego wysokość środków zgromadzonych na powyższy fundusz remontowy na dzień ustania wspólności ustawowej jej

i uczestnika, jednak oświadczone jej, że może uzyskać tylko zaświadczenie opiewające na koniec okresu rozrachunkowego. W związku zaś z treścią składanego zaświadczenia wniósł

o potrącenie kwoty nadpłaty wskazanej w tym zaświadczeniu z kwotą żadaną przez uczestnika postępowania tytułem zwrotu wydatków poniesionych na powyższy fundusz remontowy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małżeństwo wnioskodawczynie M. P. i uczestnika postępowania J. P., zawarte dnia 24 grudnia 1976 r., zostało rozwiązane przez rozwód (bez orzekania o winie) wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 21 marca 2011 r. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 12 kwietnia 2011 r.

Dowód: kserokopia prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie o sygn. akt I C 1382/10.

W czasie trwania małżeństwa wnioskodawczynie i uczestnik postępowania nie zawierali żadnych umów majątkowych.

Okoliczność bezsporna.

W skład majątku wspólnego byłych małżonków wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku numer (...) przy ul. (...) w D.,

o powierzchni użytkowej 59 m², wraz z udziałem w 29 % we wspólnych częściach budynku

i w prawie użytkowania wieczystego terenu, objętych księgą wieczystą Kw nr (...),

dla której to nieruchomości lokalowej Sąd Rejonowy w Dzierżonowie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Dowód: kserokopia odpisu zwykłego księgi wieczystej nr (...) z dnia

15 września 2014 r.

Wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości lokalowej biegła sądowa z zakresu szacowania nieruchomości określiła w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej, na kwotę 89 000 zł. Wskazała, że kwota ta mieści się w przedziale cen transakcyjnych podobnych nieruchomości, w warunkach analizowanego rynku, w okresie badania cen i uwzględnia uwarunkowania takie, jak: lokalizacja, otoczenie, piętro, funkcjonalność, stan techniczny budynku i standard lokalu oraz jego powierzchnię.

W opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości stan przedmiotowej nieruchomości ustalono na dzień rozwiązania małżeństwa wnioskodawczyni i uczestnika postępowania. Nakłady, które zostały poczynione na częściową naprawę dachu budynku,

w którym mieści się lokal, miały miejsce już po tej dacie.

Dowód: opinia pisemna biegłej sądowej B. H. z dnia 06 czerwca 2015 r., ustne wyjaśnienie biegłej sądowej B. H. opinii złożonej na piśmie.

Uczestnik postępowania w czasie trwania małżeństwa z wnioskodawczynią nabył używany samochód marki (...), rok produkcji 1986, numer rejestracyjny (...), który w 2014 r. został zełomowany. Z tego tytułu uzyskał on sumę pieniężną w wysokości 400 zł.

Dowód: odpisy umowy kupna-sprzedaży pojazdu z dnia 16 sierpnia 2008 r. i zaświadczenia o demontażu pojazdu nr SD- (...) z dnia 17 lutego 2014 r.

W czasie małżeństwa wnioskodawczyni i uczestnik nabyli też szereg przedmiotów urządzenia domowego, którymi podzielili się dobrowolnie w toku postępowania w niniejszej sprawie.

Okoliczność przyznana przez wnioskodawczynię i uczestnika postępowania.

Wnioskodawczyni wyprowadziła się z przedmiotowego lokalu mieszkalnego jeszcze w 2002 r. Od tego czasu koszty jego utrzymania ponosi wyłącznie uczestnik postępowania.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni.

W szczególności uczestnik postępowania po ustaniu wspólności ustawowej poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny obejmujący przedmiotową nieruchomość oraz spłacił dług wspólny obejmujący ratę kredytu, w łącznej kwocie 7 231,71 zł. Na kwotę tę składają się:

a) wpłaty kosztów i zaliczek na nieruchomość za okres I-XII 2011 r. - 817,84 zł, I-XII

2012 r. - 3 600,25 zł (częściowy remont dachu i remont instalacji elektrycznej), I-XII 2013 r.

- 534,07 zł i I-X 2014 r. - 325,25 zł, co daje razem 5 277,71 zł;

b) spłata raty kredytu z umowy o kredyt obrotowy nr 202- (...) z dnia 19.07.1999 r., w kwocie 400 zł;

c) zakup nowego kotła c.o. do nieruchomości za kwotę 1 292 zł;

d) podatek od nieruchomości za okres 2011-2014 w kwocie 262 zł.

Raty kredytu w kwotach po 400 zł, wpłacone w dniach 22 marca 2011 r. i 08 kwietnia 2011 r., nie podlegają rozliczeniu jako spłacenie przez uczestnika postępowania długu wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej, albowiem wyrok

rozwodowy uprawomocnił się w dniu 12 kwietnia 2011 r. Odnosi się to również do raty podatku od nieruchomości w kwocie 17 zł, która została zapłacona w dniu 15 marca 2011 r.

W czasie trwania małżeństwa w przedmiotowym lokalu mieszkalnym znajdował stary kocioł c.o., jednak uległ on awarii.

Dowód: rozliczenia lokalu od stycznia do grudnia 2011, od stycznia do grudnia 2012, od stycznia do grudnia 2013 i od stycznia do października 2014, dowód wpłaty z dnia 16.05.

2011 r., rachunek nr (...) z dnia 10.10.2012 r., kartoteki podatnika na dzień 2011.12.31, 2012.12.31, 2013.12.31 i 2014.09.17, przesłuchanie wnioskodawczyni i uczestnika postępowania.

Na koncie funduszu remontowego przedmiotowego lokalu mieszkalnego na dzień

31 grudnia 2010 r. widniała kwota 672,27 zł.

Dowód: zaświadczenie (...) Sp. z o.o. w D. z dnia 3 grudnia 2015 r.

Obecnie wnioskodawczyni zajmuje lokal mieszkalny położony w D. przy ul. (...), który odziedziczyła po swojej matce, zmarłej pół roku temu, jednak standard tego lokalu jest bardzo zły (mieszkanie zawilgocone, bez ubikacji). Od 14 grudnia 2015 r. wnioskodawczyni pobiera emeryturę w wysokości 957 zł miesięcznie.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni.

Uczestnik postępowania zamieszkuje natomiast w przedmiotowym lokalu mieszkalnym. Pobiera rentę inwalidzką w kwocie 1 600 zł miesięcznie. Ponadto zatrudniony jest w ochronie, gdzie zarabia około 1 300 zł miesięcznie.

Dowód: przesłuchanie uczestnika postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek co do zasady należy uwzględnić.

Małżeństwo wnioskodawczyni i uczestnika postępowania, zawarte dnia 24 grudnia 1976 r., zostało rozwiązane przez rozwód z dniem 12 kwietnia 2011 r., z tą datą więc ustała między nimi również wspólność ustawowa.

Zgodnie zaś z przepisem art. 31 ust. 1 k.r. i o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego

z nich (majątek wspólny), przedmioty majątkowe nieobjęte zaś wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Na majątek wspólny zatem składają się przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej. Jedynie w ściśle

i wyczerpująco wymienionych przez Kodeks rodzinny i opiekuńczy wypadkach, nabyty

w czasie trwania ustroju wspólności ustawowej przedmiot majątkowy nie zwiększa stanu majątku wspólnego, lecz staje się z mocy art. 33 k.r. i o. przedmiotem majątku osobistego. Artykuł 31 k.r. i o. wyraża zasadę ogólną, a art. 33 pkt 1-10 k.r. i o. wyjątki od tej zasady. Taki rozkład zasady i wyjątków rozstrzyga wszelkie wątpliwości co do tego, czy konkretny przedmiot majątkowy należy zaliczyć do majątku wspólnego, czy też osobistego. Ponadto należy zaznaczyć, że Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zasadzie nie zawiera własnych unormowań dotyczących podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, w art. 46 k.r. i o. znajduje się jedynie odesłanie do przepisów o dziale spadku. Problematykę wspólności majątku wspólnego i jego sądowego podziału normują zatem w sferze materialnoprawnej art. 1035-1046

k.c., przy czym art. 1035 k.c. zawiera kolejne odesłanie, nakazując stosować odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych,

a w sferze proceduralnej art. 566 i 567 k.p.c. oraz art. 680-689 k.p.c. W art. 688 k.p.c. znajduje się zaś kolejne odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności, w szczególności do art. 618 § 2 i 3 k.p.c.

Podstawową kwestią w sądowym podziale majątku wspólnego jest zatem ustalenie składu majątku podlegającego podziałowi. Przedmiotem tego podziału winien być, zgodnie

z art. 1038 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r. i o., cały majątek objęty wspólnością. W myśl art. 684 k.p.c., skład i wartość tego majątku ustala sąd, który określa, jakie przedmioty majątkowe podlegają podziałowi, przy czym zauważyć należy, iż norma art. 684 k.p.c. nie stwarza dla sądu uprawnień do prowadzenia z urzędu dochodzenia mającego na celu ustalenie, czy i jakie składniki majątku podlegają jeszcze podziałowi oprócz tych wskazanych przez zainteresowanych w sprawie.

W rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawała okoliczność, wobec dokonania przez byłych małżonków umownego podziału ruchomości, że w skład majątku wspólnego podlegającego sądowemu podziałowi wchodzi jedynie prawo własności lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku numer (...) przy ul. (...) w D., o powierzchni użytkowej 59 m², wraz z udziałem w 29 % we wspólnych częściach budynku i w prawie użytkowania wieczystego terenu, objętych księgą wieczystą Kw nr (...), dla której to nieruchomości lokalowej Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie prowadzi księgę wieczystą nr (...), a także suma pieniężna uzyskana ze zezłomowania samochodu marki (...), rok produkcji 1986, numer rejestracyjny (...), w wysokości 400 zł.

Nie była też w istocie sporna kwestia wartości obu tych składników majątku wspólnego, choć uczestnik zakwestionował wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości, wyliczoną przez biegłą na kwotę 89 000 zł, podnosząc, że biegła winna uwzględnić

w wycenie przewidywany koszt remontu dachu budynku, w którym znajduje się lokal.

Z ustnego wyjaśnienia biegłej wynika jednak w sposób jednoznaczny, że okoliczność ta mogła mieć wpływ na wycenę nieruchomości i została przez biegłą uwzględniona jako cecha określająca stan techniczny nieruchomości, oczywiście istniejący w dacie uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Dlatego też, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak

w punkcie I postanowienia.

Dokonując zaś podziału majątku wspólnego Sąd miał na względzie aktualny stan posiadania obu składników tego majątku przez uczestnika postępowania oraz zgodne stanowisko byłych małżonków w tym zakresie. Według art. 212 § 2 k.c., rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli

z obowiązkiem spłaty pozostałych. Podobną regulację zawiera art. 623 k.p.c. który stanowi, że sąd dokonuje podziału na części odpowiadające wartością udziałom współwłaścicieli

z uwzględnieniem wszelkich okoliczności, zgodnie z interesem społeczno – gospodarczym,

a różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne.

Sąd uznał zatem za uzasadnione przyznanie uczestnikowi postępowania powyższych składników majątku wspólnego, znajdujących się w jego posiadaniu, o wartościach ustalonych wyżej. Łączna wartość przedmiotów majątkowych przyznanych uczestnikowi wyniosła więc kwotę 89 400 zł. W związku z tym uzasadnione było przyznanie na rzecz wnioskodawczyni spłaty w kwocie 44 700 zł w celu wyrównania jej udziału w majątku wspólnym. Mając na uwadze sytuację materialną obojga byłych małżonków oraz potrzeby mieszkaniowe wnioskodawczyni, Sąd uznał, że najtrafniej będzie określić spłatę tę jednorazowo, wyznaczając jedynie stosunkowo krótki termin (trzech miesięcy

od uprawomocnienia się postanowienia) do jej zapłaty, zważywszy w szczególności na wskazywaną przez uczestnika kwotę 15 000 zł, jaką jest w stanie uiścić „od ręki” na rzecz wnioskodawczyni, jego możliwości finansowe oraz kwotę należną uczestnikowi od wnioskodawczyni, wynikającą z rozliczenia nakładów poczynionych z jego majątku osobistego na majątek wspólny, która może być przedstawiona do potrącenia. Zdaniem Sądu tak określony sposób zapłaty spłaty nie tylko umożliwi wyrównanie wnioskodawczyni przypadającego jej udziału w majątku wspólnym w rozsądnym terminie, ale też jednocześnie nie będzie nadmiernym obciążeniem finansowym dla uczestnika postępowania.

Mając powyższe na uwadze, na mocy powołanych przepisów, orzeczono jak

w punktach II i III postanowienia.

Sąd uwzględnił też w zdecydowanej części żądanie uczestnika postępowania zwrotu nakładów poczynionych z jego majątku osobistego na majątek wspólny i z tytułu spłaty długu wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej, albowiem znajdują ono potwierdzenie

w przedstawionych dowodach z dokumentów. Wyłączył z tego rozliczenia jedynie te kwoty nakładów i kwoty spłaty długu, które dotyczyły okresu sprzed ustania wspólności ustawowej, z tym że w przypadku kosztów i zaliczek na nieruchomości uznał, iż winny być one rozliczone za cały rok 2011, wobec niemożności wyodrębnienia kwot obejmujących jedynie miesiące od kwietnia do grudnia 2011 r. Natomiast Sąd nie uwzględnił wniosku wnioskodawczyni

o potrącenie ze wskazanej przez uczestnika postępowania kwoty kosztów i zaliczek nadpłaty wskazanej w zaświadczeniu zarządcy nieruchomości z dnia 03.12.2015 r., albowiem nie ma potwierdzenia, że kwota nie została uwzględniona w rozliczeniu za okres I-XII 2011 r. Łączna kwota podlegająca rozliczeniu z powyższych tytułów, zgodnie z żądaniem uczestnika, wyniosła 7 231,71 zł, zatem wnioskodawczyni winna zapłacić na rzecz uczestnika postępowania połowę tej kwoty, to jest 3 615,85 zł, przy czym termin zapłaty tej kwoty Sąd określił w taki sam sposób, jak termin zapłaty spłaty na rzecz wnioskodawczyni. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowią natomiast przepisy art. 45 § 1 zdanie drugie, § 2 i § 3

k. r. i o. Zgodnie z tymi przepisami każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków

i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny, przy czym zwrotu dokonuje się co do zasady przy podziale majątku wspólnego. Przepisy powyższe stosuje się też odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony

z majątku wspólnego.

Stąd orzeczenie jak w punkcie IV postanowienia.

W niniejszej sprawie uczestnik postępowania złożył wniosek o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz kosztów postępowania, a co za tym idzie wniosł

o odstąpienie od reguły wyrażonej w przepisie art. 520 § 1 k.p.c. Według wyrażonej

w powołanym przepisie zasady, każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty, które sam wydatkował bezpośrednio lub które powstały na skutek uwzględnienia przez sąd jego wniosku o przeprowadzenie określonych czynności. Od tej zasady przepisy k.p.c. dopuszczają wyjątki polegające na rozdzieleniu obowiązku ponoszenia kosztów pomiędzy poszczególnych uczestników postępowania, przy czym zachodzi to wówczas, gdy uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub gdy interesy ich są sprzeczne (art. 520 § 2 k.p.c.). Jeżeli zaś interesy uczestników postępowania są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, które wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika (art. 520 § 3 k.p.c.).

Zdaniem Sądu, zważywszy na żądania i wnioski obojga byłych małżonków oraz rozstrzygnięcie wydane w sprawie, brak było podstaw do odstępstwa od zasady wyrażonej

w art. 520 § 1 k.p.c., dlatego też Sąd oddalił wniosek uczestnika o zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów postępowania (punkt V postanowienia).

O obowiązku uiszczenia kosztów sądowych (punkt VI postanowienia) Sąd orzekł

w oparciu o przepisy art. 113 ustawy w zw. z art. 520 § 1 k.p.c., przyjmując że na koszty te składały się: opłata sądowa od wniosku w kwocie 1 000 zł i wydatki na opinię biegłej

w kwocie 1 181,98 zł, co daje łącznie 2 181,98 zł. Stosownie bowiem do przepisu art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, a więc w tym przypadku przepisu art. 520 § 1 k.p.c. Mając zaś na uwadze, iż wnioskodawczyni została zwolniona od kosztów sądowych w całości, Sąd obciążył połową tych kosztów (w kwocie 1 090,99 zł) uczestnika postępowania.

Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni

z urzędu (punkt VII postanowienia) znajduje oparcie w przepisie § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), który stanowi, iż koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 oraz niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata. Z kolei, zgodnie z § 7 punkt 10, § 2 i § 19 pkt 1 powołanego rozporządzenia, za prowadzenie przedmiotowej sprawy przysługiwało adwokatowi wynagrodzenie w kwocie 2 400 zł, powiększone o stawkę VAT wynoszącą

23 %, czyli o kwotę 552 zł, co daje łącznie kwotę 2 952 zł.